

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**M. Antonii Marsilii Colvmae, Bononiensis, I. C.
Archiepiscopi Salernitani, De Ecclesiasticorum Reddituum
Origine, & Iure Tractatvs**

Colonna, Marcantonio

Venetijs, 1575

Cap. V. Inſer clericos diutius, quàm inter laycos communis vitæ inſtitutum perduraſſe, licèt clerici non eodem omnes modo, ſed aliq alijs ſanctiùs, perfectius[que] hanc communionem ſeruarint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61495)

tanta per Cōstantinum Imperatorem accessio Religioni Christi facta est, ut quantum ex pristino illo charitatis ardore fuerat detractum, tātum ipsi authoritatis accesserit, cuius ope ij, qui iam sponte minus parebant, legibus ac decretis in officio, uel inuiti retinerentur.

ARGUMENTVM.

Inter Clericos diutius, quàm inter laycos communis uita institutum perdurasse; licet clerici non eodem omnes modo, sed alij alijs sanctius perfectiusq; hanc communionem seruarint.

RERVM SVMMÆ.

- 1 Clerici manserunt in communiōe, licet layci recessissent.
- 2 Leuita quidam a D. Hieronymo reprehensus, quod propria possideret.
- 3 Clerici uictu, & uestitu contenti, debent omnia habere cōia.
- 4 Portio, quæ pauperibus præstatur, ad clericos non pertinebat.
- 5 Communis uita non eodem modo apud omnes clericos seruabatur.
- 6 Multi erant clerici, qui nedum fructus communicabant, sed etiam rerum proprietates, idq; seruabatur potissimum in Cathedralibus Ecclesijs, nu. 7.
- 8 Cænobia ab Apostolis originem traxerunt.
- 9 Canonici cænobiorum, tempore D. Basilij.

CAPVT QVINTVM.

VM laycos præsertim attingunt, quæ proximè tradita sunt, explicandum deinceps nobis est, num clerici, laicis secedentibus, in eodem uita communis statu permanferint:

Quod

- 1 † Quod planè affirmandum esse crediderim; Plura enim sunt, quæ huic coniecturæ (quando præter coniecturam nihil habemus in tanta rerum antiquissimarum obscuritate) fauere admodum uidetur: Tametsi etiam satis fortasse illud esse potest, quod iidem, qui laycos à pristina communione autumant recessisse, de clericis nihil tale affirmant; ac ne de ipsis quidem mentionem ullam faciunt. Sed maximè etiam hoc ratio confirmat, cum auaritiæ motus illos, à quibus tota hæc laycorum secessio profecta est, non ita facilè inter eos inualuisse credibile sit, qui diuino cultui sese penitus addixerant. † Accedit insuper D. Hieronymi testimonium, qui Leuitã aliquãdo quendam sui temporis acriter increpuit, quòd propria bona obtineret; At certè si id passim licuisset, non ea is reprehensione dignus fuisset. inquit ergo Hieronymus, † *Illi autem, nempe clerici, uictu, & uestitu contenti, debent omnia habere communia*, cap. duo sunt, 12. q. 1. Cum Hieronymo hac in re consentit Augustinus, qui clericos suos Hypponenses, eodem hoc nomine inculat, ut ex sermone ad populum Hypponensem 52. refert Gratianus in c. nolo, 12. q. 1. *Qui habuerit proprium, uel habere uoluerit, parum est ut dicam, non mecum manebit. Et paulò post; Quomodo ergo cuicumque uolisset extra manere, & de suo uiuere, non tollerem clericatum ei?* Nec sanè huic sententiæ quicquam aduersatur, quod supra diximus, de Syluestri partitione, qui quatuor de redditibus Ecclesiæ partes fieri sanxit, atque ex iis vnã clero, pauperibus alteram, tertiam fabricæ assignari, atque unam sibi Episcopum retinere; siquidem cum clericis sua portio esset assignata, æquo illa iure, inter omnes ita diuidebatur, ut cuiusque necessitatibus subueniretur. Nec propterea proprium aliquid quenquam habuisse concedimus, aut aliũ alio ditioem, pauperioremve extitisse. † Etenim por-

tio, quæ pauperibus addicta erat, nihil ad clericos perti-
 nebat, ut potè quibus aliunde, ut diximus, prospectum
 erat; Verùm laycis illis præstabatur, qui cum à generali
 illa fidelium omnium communione recessum est, nihil
 proprium erant assequuti, uel certè non tantum, ut quo-
 tidiano uictui necessaria parare possent. † Communis er-
 go uita inter clericos adhuc seruabatur, at non inter om-
 nes eodem modo: cum enim passim à cæteris fructus tan-
 tum communicarentur; agrorum uerò proprietates, sin-
 gulis peculiare esse possent; † extitisse nonnullos legi-
 mus, qui sanctiori proposito, arctiori communioni, sese
 ex uoto obligabant, ac præter fructus communicata etiã
 rerum suarum omnium proprietate eodem plures in lo-
 co uitam degebant. Quem morem ab Urbani I. usque
 ætate à nonnullis institutum, c. scimns, & c. seq. 12. q. 1.
 Ad Augustini, Gregorii I. & VII. vsq; tempora tradu-
 ctum fuisse multis in locis testatum reperio, c. nolo, c. cer-
 tè, c. quia tua fraternitas, ead. q. & cau. c. quoniam, de uit.
 & honest. cleri. † Quod ipsum uitæ genus in cathedrali-
 bus præsertim Ecclesijs seruatum fuisse, testis est Guliel-
 mus Durandus, Speculator appellatus, li. 6. de diuin. of-
 fic. de septem dieb. post Pasca, nume. 6. sæpissimè autem
 apud scriptores Ecclesiasticos horum mentio reperitur,
 qui non solis fructibus, sed rebus planè omnibus commu-
 nicatis communi loco uiuebant. Nec mirum; si quidem
 iam inde ab Apostolis, cœpit hoc institutum, quod se-
 quentibus mox temporibus ab his modò, modò ab illis
 prout sese offerebat occasio, receptum fuit; factum est
 hoc à laycis, ut supra diximus, cùm de Anachoretis aliif-
 que similibus sermonem habuimus: Fecerunt hoc pari-
 ter clerici, ut proximè diximus, mox etiam in posterum
 alios, atque alios fecisse legimus. † Hinc cœnobia insti-
 tuta sunt, quæ propterea ab Apostolis traxisse originè fa-
 cilè

cilè concessero: illi enim de seipsis dicere soliti sunt, ecce nos reliquimus omnia, & sequuti sumus te. Quod & rectè aīaduertit Pet. Sot. de insti. sacerd. lib. 2. Lec. 2. & Francif. Turria. libr. 5. aduer. Centuriat. pro Epistolis Pont. cap. 2.

9 † Vbi & de Canonicis canobiorum meminit, ad quos D. Basilius sermones conscripsit, eumque uiuendi morem, tempestate sua in Garolitana, seu Garopolitana Ecclesia fuisse seruatum attestatur. Hinc & uarię Monachorum coitiones, & regulæ exortæ sunt, de quibus nos inferius, ut se se nobis offeret occasio, uarijs in locis agemus.

A R G V M E N T V M.

Demum etiam inter clericos communionem sublatam esse, sed ita tamen, ut primò bonorum patrimonialium, deinde Ecclesiasticorum diuisio fuerit instituta, ac non Ecclesiasticorum quidem omnium, sed mobilium tantum, cum rerum immobilium communitio diutissime permanserit.

R E R V M S V M M A E.

- 1 Temporalium rerum diuisio à clericis non statim tentata, & obtenta.
- 2 Christianorum duo genera apud Hieronymum, clerici nimirum, & layci.
- 3 Quæ clericum uita ratio deceat.
- 4 Augustinus concessit clericis suis patrimonialium rerum proprietatem.
- 5 Hypochrita qui est, mortuus est.
- 6 In Concilio Agathensi anno Christi 435. sub Sixto III. concessum clericis, ut propria possent habere bona patrimonialia.
- 7 Post permissionem possidendi bona propria, clerus adhuc communem uictum ex quarta parte habebat.
- 8 Simplicius I. sedit anno Christi 467. qui quatuor par-